

Tisková zpráva Lucemburk 11. ledna 2018

Podle auditorů EU potřebuje regionální podpora iniciativy JASPERS prováděná Komisí a EIB lepší cílení

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora vykazuje iniciativa EU spravovaná Evropskou investiční bankou (EIB), která pomáhá členským státům žádat o prostředky z Fondu soudržnosti a regionálních fondů, významné nedostatky. „Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech“ (JASPERS) přispěla k rychlejšímu schvalování projektů, ale nemohla mít dopad na čerpání fondů EU, říkají auditoři. Podle jejich názoru by měla být podpora iniciativy JASPERS lépe zacílena.

Evropská komise a Evropská investiční banka zřídily iniciativu JASPERS s cílem poskytnout členským státům, které přistoupily k EU po roce 2004, nezávislé bezplatné poradenství a pomoci jim tak při přípravě vysoce kvalitních návrhů na velké regionální investiční projekty.

Auditoři navštívili Chorvatsko, Maltu, Polsko a Rumunsko a audit pokrýl období od roku 2006 do konce roku 2016. Zjistili slabiny v definici hlavních cílů, úloh a odpovědností v rámci iniciativy JASPERS. Ty vedly k nedostatkům ve fungování iniciativy a ke vzniku rizika v oblasti vyvozování odpovědnosti.

„Iniciativa JASPERS se dostatečně nezaměřovala na poskytování podpory, což ve výsledku vedlo ke zrušení a pozastavení mnoha úkolů,“ uvedl Oskar Herics, člen Evropského účetního dvora odpovědný za tuto zprávu. „I když se s ní počítalo na období 2007–2013 a posléze byla prodloužena, nemá žádné jasně měřitelné cíle, které by dokládaly, že splnila svůj účel.“

Na začátku období 2014–2020 začala iniciativa JASPERS poskytovat podporu i zpožděným velkým projektům, které musely být převedeny z předchozího programového období, a vyzvala členské státy, aby zvýšily využívání její bezplatné pomoci během fáze provádění projektu, i když ani jedno nebyla prioritou.

V nastavení nové funkce nezávislého přezkumu kvality na období 2014–2020 se objevily významné nedostatky. Skutečnost, že za konečné schvalování práce dílčích útvarů pro nezávislý přezkum kvality i poradenství odpovídala tatáž osoba, nezávislost přezkumů kvality prováděných iniciativou JASPERS oslabila, říkají auditoři, kteří také upozornili na vysoké riziko nedostatečné nestrannosti ve vztahu k poradenské funkci iniciativy JASPERS.

Pomoc poskytovaná iniciativou JASPERS byla poměrně komplexní, přispívala k rychlejšímu schvalování projektů a obecně měla dopad na kvalitu kontrolovaných velkých projektů. Auditoři nicméně zjistili, že na plánovaný rozsah, výstupy, výsledky, dopad, náklady a prováděcí harmonogram těchto projektů měla jen malý dopad. V období 2007–2013 Komise obecně potřebovala na schvalování velkých projektů méně času, pokud projekty využívaly

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy přijaté Evropským účetním dvorem.

Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

pomoc JASPERS. Zjistili jsme však, že iniciativa JASPERS obecně nemohla mít dopad na čerpání fondů EU. Důvodem byla především zpoždění při realizaci, k nimž docházelo na úrovni projektů.

V průběhu času se podle auditorů iniciativa JASPERS intenzivněji zaměřila na budování správních kapacit členských států. Dopad iniciativy JASPERS na správní kapacitu nevedl k vyšší míře nezávislosti na její pomoci. Vnitrostátní orgány i příjemci projektů uváděli, že iniciativa JASPERS měla na jejich správní kapacitu kladný dopad, auditori však nenašli žádné důkazy o tom, že toto zlepšení skutečně nastalo.

Zjištěné slabiny spolu s významnými nedostatky při plánování, monitorování a hodnocení činností iniciativy JASPERS ohrožují její úspěšné fungování, zejména z hlediska efektivnosti a účinnosti.

Auditoři Komisi doporučují:

- převzít větší kontrolu nad strategickým plánováním iniciativy JASPERS, aby mohla být postupně utlumována, budou-li naplněny její hlavní cíle;
- přijmout okamžitá opatření ke snížení vysokého rizika nedostatečné nestrannosti v případech, kdy iniciativa JASPERS provádí nezávislé přezkumy projektů, které byly příjemci poradenské podpory JASPERS;
- získat plný přístup, aby mohla ověřovat kvalitu postupů nezávislého přezkumu prováděného iniciativou JASPERS;
- zaměřit pomoc iniciativy JASPERS podle fáze vývoje daného projektu a zachovat její zaměření na poradenství pro velké projekty;
- začlenit činnosti iniciativy JASPERS do své vlastní strategie technické pomoci;
- postupně upravit činnosti iniciativy JASPERS v oblasti budování kapacit v členských státech, a poskytovat tak členským státům pobídky k dosažení udržitelné úrovně správní kapacity;
- zavést komplexní monitorování a hodnocení;
- zajistit, aby náklady iniciativy JASPERS byly přiměřené a odrážely skutečné vzniklé náklady.

Poznámky pro redaktory

Iniciativu JASPERS financují společně Evropská investiční banka (EIB), Evropská komise (prostřednictvím rozpočtu EU) a Evropská banka pro obnovu a rozvoj. Tito tři partneři jednomyslně hlasují o strategických rozhodnutích týkajících se směřování a dohledu nad iniciativou.

Skutečné náklady iniciativy JASPERS v období od zahájení činnosti v roce 2006 do konce roku 2016 činily přibližně 284 milionů EUR. Přibližně 79 % bylo financováno z rozpočtu EU, zbytek zajistili ostatní partneři formou pracovníků přidělených iniciativě JASPERS. Od roku 2006 do prosince 2016 schválila Komise 963 velkých projektů z programového období 2007–2013. Iniciativou JASPERS podpořila 53 % z nich. Celková částka investovaná do projektů podpořených iniciativou JASPERS činila přibližně 77,6 miliardy EUR; celkový příspěvek EU činil 46,2 miliardy EUR.

Iniciativu JASPERS řídí specializované oddělení v rámci EIB v Lucemburku. Zaměstnává 124 pracovníků a má také tři regionální kanceláře ve Varšavě, Vídni a Bukurešti a pobočku v Bruselu.

U Chorvatska a Polska provedl Evropský účetní dvůr audit ve spolupráci s nejvyššími kontrolními institucemi (NKI) těchto států, které v době našeho auditu prováděly své vlastní audity dopadu iniciativy JASPERS na vnitrostátní úrovni. EÚD předpokládá, že v únoru 2018 vydá samostatnou společnou zprávu s těmito NIK.

Zvláštní zpráva č. 1/2018: „Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech (JASPERS) – čas na lepší zacílení“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.